

04/11/2015

Predictors de recaigudes i abandonament en pacients addictes al joc

El joc patològic es caracteritza per un comportament disfuncional de tipus recurrent i persistent envers el joc que provoca deteriorament clínic de caràcter biopsicosocial. Un estudi recent ha analitzat l'eficàcia terapèutica del tractament d'aquest trastorn, explorant les variables que poden predir les recaigudes i els abandonaments durant els dos anys posteriors a la finalització de la intervenció, que poden arribar a un 50%, i la relació entre el sexe dels pacients i el resultat del tractament.

Autor: iStockphoto/Talaj.

El joc patològic es caracteritza per un comportament disfuncional de tipus recurrent i persistent envers el joc que provoca deteriorament clínic de caràcter biopsicosocial. Un dels tractaments habituals per aquest trastorn és la teràpia cognitiu conductual, que presenta un índex d'abstinència al joc proper al 75% durant els dos anys de seguiment en els pacients

que es vinculen adequadament a la intervenció. Precisament, un dels problemes més comuns en la valoració de l'eficàcia terapèutica són els abandonaments durant el tractament i en el posterior seguiment que es fa dels subjectes, que pot arribar a assolir índexs dintre del rang 30% a 50%. Malauradament, no existeix evidència empírica suficient sobre quins són els factors de risc que contribueixen a què els pacients optin per abandonar aquestes intervencions i/o els programes de seguiment post-terapèutic.

D'altra banda, la majoria dels estudis empírics disponibles fins el moment actual analitzen mostres de pacients de sexe masculí atesa l'estreta vinculació del sexe al trastorn (la majoria de pacients en unitats clíniques acostumen a ser homes). Per tant, no es disposa de dades sobre l'efecte del gènere en el resultat de la intervenció cognitiu conductual en el trastorn per addicció al joc.

Un estudi recent realitzat amb una àmplia mostra de 440 pacients (que va incorporar homes i dones) que van acudir de forma voluntària a la unitat de Joc Patològic de l'Hospital Universitari de Bellvitge (sota la direcció de la Dra. Susana Jiménez-Murcia i l'assessorament estadístic de la Dra. Roser Granero Pérez) ha analitzat quins són els principals factors que s'associen al resultat d'una teràpia cognitiu conductual grupal que consta de 16 sessions programades setmanalment (la durada total de la intervenció va ser de tres mesos i mig). En particular, es va explorar quines variables prediuen amb més intensitat la presència de recaigudes i els abandonaments durant els següents dos anys de seguiment un cop finalitzada la intervenció, i el rol del sexe en els canvis que es produeixen com a conseqüència del tractament.

Dels principals resultats destaquen que una edat jove i un baix nivell socioeconòmic prediuen major risc d'abandonaments, i un perfil de personalitat caracteritzat per nivell alt en la dimensió d'autotranscendència és predictiu de major probabilitat de recaigudes. La inclusió de la parella o el cònjuge del pacient assumint el rol de co-terapeuta va dificultar un desenvolupament adequat de la teràpia, i es va associar també a un increment en la probabilitat de recaigudes.

Una conclusió fonamental de l'estudi fou que les intervencions cognitiu conductual grupals en què un mateix tractament és dirigit simultàniament a un conjunt heterogeni de pacients requereix d'una acurada valoració prèvia de cada individu per tal d'avaluar-ne i millorar (en cas necessari) el grau d'autocontrol i la regulació emocional. La incorporació de membres de la família s'ha de considerar amb cautela ja que pot provocar un efecte negatiu en la resposta al tractament si no es gestiona adequadament.

Roser Granero

Departament de Psicobiologia i Metodologia de les Ciències de la Salut
Roser.Granero@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)